

การศึกษาวิจัยการประเมินผลการนำกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์โดยวิธีการประชุมครอบครัวและชุมชนมาใช้ในการแก้ไขปัญหาลูกและเยาวชนที่กระทำผิดของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาถึงความสำเร็จ ความก้าวหน้า หรือความล้มเหลวของการนำกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์โดยวิธีการประชุมกลุ่มครอบครัวและชุมชนมาใช้ ซึ่งให้เห็นถึงจุดดี จุดเด่น จุดแข็ง จุดอ่อน ส่วนเสีย ความพึงพอใจ การยอมรับ ของผู้เกี่ยวข้อง ผลกระทบต่อสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม ระบบความเชื่อต่าง ๆ จากการนำวิธีการประชุมกลุ่มครอบครัวและชุมชนมาใช้ และนำผลการประเมินมาปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาวิธีการประชุมกลุ่มครอบครัวและชุมชน เพื่อกำหนดวิธีการประชุมกลุ่มครอบครัวและชุมชนในบริบทของสังคมไทย โดยมีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 9 กลุ่ม ได้แก่ เจ้าหน้าที่ในสังกัดกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จำนวน 183 คน เจ้าหน้าที่ตำรวจ จำนวน 88 คน อัยการ จำนวน 88 คน ผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัว จำนวน 88 คน ที่ปรึกษาทนายความ จำนวน 88 คน ผู้นำชุมชน จำนวน 88 คน ผู้เสียหายในคดีจำนวน 260 คน เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด จำนวน 260 คน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับผู้เสียหายในคดี จำนวน 260 คน หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลแล้วได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปการวิจยทางสังคมศาสตร์ (SPSS) โดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และมีการศึกษากรณีศึกษา ผลการวิจัยพบว่า

ผลการศึกษาถึงความสำเร็จ ความก้าวหน้า และความล้มเหลว ในการนำกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์โดยวิธีการประชุมกลุ่มครอบครัวและชุมชนมาใช้ พบว่า ด้านความสำเร็จกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าชี้ให้เห็นทิศทางความสำเร็จ แต่ร้อยละของความสำเร็จไม่สูง เพราะยังมีตัวชี้วัดให้เห็นถึงความไม่แน่ใจในอัตราที่สูงเช่นกัน ด้านความก้าวหน้า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ได้ชี้ให้เห็นว่ายังไม่ปรากฏทิศทางแห่งความก้าวหน้าใด ๆ เลย ด้านความล้มเหลว กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า มีความล้มเหลวในด้านต่าง ๆ หลายประการ

ผลการศึกษาประสิทธิภาพ ประสิทธิผลในการนำเอาวิธีการประชุมกลุ่มครอบครัวและชุมชนมาใช้ในการแก้ไขปัญหาลูกและเยาวชนที่กระทำผิดของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการศึกษาจุดดี จุดเด่น จุดแข็ง จุดอ่อน และส่วนเสียในการนำวิธีการประชุมกลุ่มครอบครัวและชุมชนมาใช้ พบว่า จุดเด่น จุดแข็ง และด้านจุดอ่อน จุดเสียในการนำวิธีการประชุมกลุ่มครอบครัวและชุมชนมาใช้ โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าเห็นด้วย สำหรับด้านจุดดี จุดเสีย

ในการนำวิธีการประชุมกลุ่มครอบครัวและชุมชนมาใช้ โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าเห็นด้วย และด้านข้อเสีย เสียในการนำวิธีการประชุมกลุ่มครอบครัวและชุมชนมาใช้ โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าเห็นด้วยมาก

ผลการศึกษาความพึงพอใจ ไม่พึงพอใจ การยอมรับ และไม่ยอมรับของผู้เกี่ยวข้องในการนำเอาวิธีการประชุมกลุ่มครอบครัวและชุมชนมาใช้ พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด มีความพึงพอใจมากที่สุด กลุ่มตัวอย่างผู้เสียหาย มีความพึงพอใจปานกลาง และกลุ่มตัวอย่างผู้เกี่ยวข้องกับผู้เสียหาย มีความพึงพอใจมาก และมีผลการศึกษาเกี่ยวกับวิธีการประชุมกลุ่มครอบครัวและชุมชนได้ให้โอกาสแก่เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดและไม่ถูกประทับมลทิน หรือไม่ถูกตีตรา สามารถแก้ไขปัญหการกระทำผิด และทำให้เด็กและเยาวชนไม่หวนกลับไปกระทำผิดซ้ำ ทำให้เด็กและเยาวชนตระหนักถึงความผิดที่ได้กระทำ รับผิดขอต่อการกระทำผิด เป็นวิธีการที่มีประโยชน์ต่อตัวผู้เสียหาย เป็นวิธีที่ยุติธรรม เสมอภาค โปร่งใส และตรวจสอบได้ โดยทุกกลุ่มตัวอย่างเด็กและเยาวชนมีความคิดเห็นสอดคล้องกันอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการยอมรับ และไม่ยอมรับของผู้เกี่ยวข้องกับผู้เสียหายในการนำเอาวิธีการประชุมกลุ่มครอบครัวและชุมชนมาใช้ในการแก้ไขปัญหให้กับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ตลอดจนปัญหา อุปสรรคในกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชน พบว่ามีความคิดเห็นสอดคล้องกันไปในทิศทางเดียวกันส่วนใหญ่ ยอมรับในการนำเอาวิธีการประชุมกลุ่มครอบครัวและชุมชนมาใช้ในการแก้ไขปัญหให้กับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน อยู่ในระดับ มากที่สุด

ผลการศึกษาผลกระทบต่อสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม ระบบความเชื่อต่างๆ จากการนำวิธีการประชุมกลุ่มครอบครัวและชุมชนมาใช้ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นไปในทิศทางที่สอดคล้องกัน คือ เห็นด้วยกับผลกระทบต่อสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม ระบบความเชื่อต่างๆ จากการนำวิธีการประชุมกลุ่มครอบครัวและชุมชนมาใช้ อยู่ในระดับมากที่สุด

ผลการศึกษาการปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาวิธีการประชุมกลุ่มครอบครัวและชุมชน พบว่า

ด้านความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องกับผู้เสียหาย และตำรวจ อัยการ ผู้พิพากษา ที่ปรึกษากฎหมาย และผู้นำชุมชน เกี่ยวกับความสำเร็จ ความก้าวหน้า และความล้มเหลว ในการนำเอาวิธีการประชุมกลุ่มครอบครัวและชุมชนมาใช้ในการแก้ไขปัญหเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน เห็นว่า ด้านความสำเร็จ พบว่า ทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นเป็นไปในทิศทางที่สอดคล้องกัน คือ จำนวนร้อยละสูงสุดของตัวชี้วัดแต่ละตัวเกี่ยวกับความสำเร็จ จากตัวชี้วัด 20 ตัว มีตัวชี้วัดที่ระบุว่ามีความสำเร็จโดยมีคะแนนส่วนที่สูงที่สุดเพียง 8 ตัว ซึ่งกล่าวได้ว่ามีความสำเร็จเพียงบางส่วน ด้านความก้าวหน้า พบว่า ทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นเป็นไปในทิศทางที่สอดคล้องกัน คือ จำนวนร้อยละสูงสุดของตัวชี้วัดแต่ละตัวเกี่ยวกับความก้าวหน้าจากตัวชี้วัด 6 ตัว ไม่มีตัวชี้วัดที่ระบุถึง

ความก้าวหน้าใด ๆ เลย ด้านความล้มเหลว พบว่า ทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นเป็นไปในทิศทางที่สอดคล้องกัน คือ จำนวนร้อยละสูงสุดของตัวชี้วัดแต่ละตัวที่ระบุว่ามีความล้มเหลว จากตัวชี้วัด 19 ตัว มีตัวชี้วัดที่ระบุความล้มเหลว ตัวชี้วัด 9 ตัว

ด้านความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค ในการประชุมกลุ่มครอบครัวและชุมชน ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าไม่มีปัญหา

ด้านความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับแนวทางในการแก้ไขปัญา อุปสรรคในการประชุมกลุ่มครอบครัวและชุมชน ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กลุ่มตัวอย่างโดยรวมพบว่าไม่มีปัญหา

การศึกษาวิธีการประชุมกลุ่มครอบครัวและชุมชนในบริบทของสังคมไทย พบว่า วิธีการประชุมกลุ่มครอบครัวและชุมชน ในบริบทของสังคมไทย ในขณะนี้อาจกล่าวได้ว่ายังไม่ปรากฏความชัดเจน เพราะในปัจจุบันเป็นการประยุกต์วิธีการประชุมกลุ่มครอบครัวและชุมชนของต่างประเทศมาเป็นแนวทาง เช่น นิวซีแลนด์ ออสเตรเลีย ซึ่งยังมีความล้มเหลว มีปัญหา อุปสรรคหลายประการที่จะต้องแก้ไข และพัฒนาต่อไปให้เหมาะสม และมีประสิทธิภาพในบริบทของสังคมไทย ซึ่งในขณะนี้อาจยังเป็นเพียงการเริ่มต้นการดำเนินงานเพียงระยะเวลาอันสั้น ซึ่งยังไม่อาจเห็นผลที่ชัดเจน และอาจเป็นระยะเวลาที่เร็วเกินไปที่จะกล่าวได้ว่าวิธีการประชุมกลุ่มครอบครัวและชุมชนในขณะนี้ได้มีการพัฒนาได้อย่างเหมาะสม อาจกล่าวได้ว่าเป็นระบบของไทยหรือในบริบทของสังคมไทย อย่างไรก็ตาม การที่จะพัฒนาวิธีการประชุมกลุ่มครอบครัวและชุมชนในบริบทของสังคมได้ จำเป็นต้องอาศัยความพยายาม ความรอบรู้ของทั้งในส่วนของผู้ปฏิบัติ นักวิชาการ และผู้บริหารหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชน และภาครัฐ ภาคเอกชนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องจะได้ร่วมกันปรับปรุงแก้ไขและพัฒนางานในส่วนนี้ต่อไป โดยเฉพาะกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ในฐานะหน่วยงานหลัก และหน่วยงานนำร่อง

This study is titled "Evaluation of the use of restorative justice: Family and Community Group Conferencing (FCGC) for responding to juvenile delinquency, adopted by the Department of Juvenile Observation and Protection - DJOP". The aims of this study are: 1) to study the success, progress and failure of the use of FCGC; 2) to identify the advantage, characteristic feature, weakness, strength and disadvantage of FCGC, and its effect on the society, economy, culture and belief; and 3) to review and develop FCGC to be suitable for Thai context based on the evaluation outcomes. The population of this evaluation involved 1,403 participants from nine groups : 1) 183 officials from the Department of Juvenile Observation and Protection; 2) 88 police officers; 3) 88 prosecutors; 4) 88 judges from the Juvenile and Family Court; 5) 88 legal advisers; 6) 88 community leaders; 7) 260 victims; 8) 260 juvenile offenders; and 9) 260 victim supporters. The collected data was technically analysed by using the ready-made computer program: the Statistical Package for the Social Sciences (SPSS), and the results of the analysis comprise of frequencies, percentages, average, and standard deviations. The outcomes of the analysis are the following:

1) Success, Progress and Failure:

1.1 Success: The majority of participants agreed on the success of FCGC as a viable response to juvenile offending; nevertheless, there were significant numbers of people who were uncertain about whether it is successful or not.

1.2 Progress: The majority of them reported no signs of FCGC progresses.

1.3 Failure: Most of participants agreed on the failures of FCGC in many areas.

2) The Efficiency and Effectiveness Levels of the Use of FCGC for responding to juvenile delinquency adopted by the Juvenile Observation and Protection Department were reported to be about average.

3) Advantage, Characteristic Feature, Weakness, Strength and Disadvantage.

3.1 Advantage, Characteristic Feature, Strength and Weakness: The majority of participants fairly agreed to the FCGC's advantages and its prominent, strong and weak points.

3.2 Disadvantage: Most participants utterly agreed to the advantage and disadvantage of FCGC.

4) The satisfaction, dissatisfaction, acceptance and refusal of people involved in the FCGC processes.

4.1 Satisfaction and Dissatisfaction: Generally, most participants were satisfied with the use of FCGC.

4.1.1 Most juvenile offenders utterly satisfied with the use of FCGC.

4.1.2 Most victims had a fair satisfaction level on the use of FCGC.

4.1.3 The Majority of victim supporters very satisfied with the FCGC use.

4.2 Acceptances and Refusal:

4.2.1 Most participants fairly accepted the use of FCGC as a viable response to juvenile delinquency. They found that juvenile offenders were given an opportunity to improve their behavior without stigmatisation. It prevents juvenile reoffending - they were repent of and responsible for what they did - through FCGC. In addition, it was the process that addressed the victim needs - it was reportedly as a fair, equal, transparent, and verifiable process.

4.2.2 Most victim supporters utterly accepted the use of FCGC for juvenile crime.

5) Effect of the use of FCGC on society, economy, culture and belief: The majority of participants utterly agreed to its effects on these issues.

6) Improvement and Development of FCGC: Success, Progress and Failure of FCGC using in juvenile justice.

Participants were classified into two groups: 1) victim supporters, and 2) police officers, prosecutors, judges, legal advisers and community leaders.

6.1 Success: Both of them reported some FCGC successes, they agreed mostly on eight indicators from total twenty successful indicators.

6.2 Progress: Most of them found no progresses on FCGC – it found that non of indicators were selected of the total six progressive indicators using in the questionnaire)

6.3 Failure: Most of them identified the failures of FCGC – All the nine failure-indicators were selected.

7) Problems and Obstacles of FCGC being organized by the Department: The majority of participants reported no problems and obstacles about it.

In conclusion, the study of Evaluation of the use of restorative justice: Family and Community Group Conferencing (FCGC) for responding to juvenile delinquency adopted by the Department of Juvenile Observation and Protection found that there is no absolute clarity that the existing model of FCGC using in the juvenile justice particularly the Department of Juvenile Observation and Protection was suitable for Thai context - it was originally influenced and developed from New Zealand and Australia Models. It is also clear that the FCGC has its failures, problems and obstacles in many areas those need to be appropriately resolved. Nevertheless, it is still on its early stages in bringing restorative justice: using FCGC into Thai society as a whole; as a result, the outcomes of its use cannot be fully concluded. Moreover, It is too early to claim that the existing model of FCGC is well - developed or to call it as the model for Thai context. Significantly, a closer coordination among practitioners, academics and administrator of related sections need to be established to cooperatively review the existing FCGC, in order to improve and maximize its efficiency - especially the Department of Juvenile Observation and Protection as the responsible agency of these projects.

Recommendations

The result of the study on " Evaluation of the use of restorative justice: Family and Community Group Conferencing (FCGC) for responding to juvenile delinquency adopted by the Department of Juvenile Observation and Protection" identified key findings on various issues: outcome, success, progress, failure, advantage, disadvantage, weakness and strength of FCGC; satisfaction, dissatisfaction, acceptance and refusal of the use of FCGC; its effect on the society, economy, culture and belief, and the problems, obstacles and solution guidelines including FCGC development for Thai context. Such key findings played an important role in the assessment team's recommendations.

1. Philosophy and Concept of Restorative Justice: Family and Community Group Conferencing.

1.1 Personnel who work in juvenile justice field and persons who involve with the restorative justice proceedings: using FCGC should understand, recognize and also emphasize on the importance of its philosophy and concept.

1.2 Facilitators should emphasize on the importance of the victim-focused concept including compensation for the damages, repairing for the harm done, greater roles of the victim in the conference, victims' participation in decision - making on rules and conditions of the conference, juvenile treatment and rehabilitation programs as well as compensation and reconciliation for the damages.

2. Policy and Plan.

2.1 The Department should define a clear-cut policy and work plan on FCGC as development guidelines for all staffs.

2.2 The Department should define policies on FCGC's follow up and evaluation.

2.3 The Department should define plans on budget, staff and work, accordingly.

3. Organizational Structure.

3.1 FCGC should be defined as one of fundamental responsibilities of the Juvenile Observation and Protection Centre (Protection Centre) and need to have its separate section and staffs in order to responding to the increasing numbers of potential cases for FCGC. The limited numbers of staffs in the Protection Centres at the moment also resulted in the slow in FCGC's progress, its ineffectiveness and inefficiency - FCGC has been seen as an extra or hidden work.

3.2 Authority and function of FCGC section should be clearly structured including roles of staffs. The Department should also specify plans on FCGC work, review and development.

4. Law and Provision concerning FCGC.

FCGC should be formally incorporated into Thai law in order to promote its acceptance and to ensure its long-term effective and efficient sustainability.

5. FCGC and its Practices.

5.1 Facilitators should prepare the conference by providing victims, juvenile offenders, multi – agencies, concerned persons who involve in the FCGC process and community at large about FCGC's concept and its related information to ensure that they all understand about the processes.

5.2 The importance of the preparation stage of FCGC should be emphasized to ensure participant readiness.

5.3 The Department should review and improve eligibility criteria for FCGC cases, appropriately and effectively.

5.4 The Department should promote greater victim participation, restoration and compensation for the damages done through FCGC.

5.5 Comprehensive guidelines on restoration for victims of crime and its procedures should be clearly and systematically defined.

5.6 The Department should promote greater victim participation in decisions: juvenile treatment, rehabilitation and development programs.

5.7 Greater victim satisfaction on his/her restoration for the damages done by crime through FCGC should be emphasized.

5.8 Juvenile treatment, rehabilitation and development programs should be more appropriate for responding to juvenile problems and their needs. The Department should also have a system to follow up and evaluate on these programs to ensure that all juveniles received appropriate programs that meet their needs.

5.9 Social services should be available for both juveniles and victims. A comprehensive juvenile referral system to receive social services that meet their needs at other social service institutions should be clearly identified, as well as the social service budget plan.

5.10 The Department need to systemize FCGC's Follow up and Evaluation.

5.11 Rules of FCGC and its agreement should be improved and developed to increase its efficiency and effectiveness and to be more practicable for juveniles.

5.12 Measures to ensure that juveniles take responsible for the damages done and repent on his/her wrong doing must be established.

5.13 FCGC facilitators arranging on dates and times of the conference and techniques used in the processes should be improved appropriately and effectively.

5.14 Places, locations, tools and the atmosphere of the conference need to be reviewed for improvement.

6. Personnel Improvement and Development (FCGC's facilitators).

The Department should

6.1 improve the recruitment for FCGC's facilitators, the candidates should have appropriate qualification, knowledge and ability contributing to the FCGC. They also need to have a warm personality and being mature.

6.2 increase numbers of staffs working for FCGC in order to responding to the increased number of eligible cases.

6.3 define a plan for personnel development systematically and continuously.

6.4 enhance knowledge and skills of the facilitator with new techniques and update information to keep up with developments in this fastchanging field.

6.5 emphasize on the importance of human resource development particularly on knowledge, skills, techniques, experience and proficiency for juvenile treatment, rehabilitation and development programs including victim restoration.

6.6 give the facilitators an opportunity for joining in international study visits and international training programs.

6.7 organize (internal and external) meetings and seminars for the Department staffs and other practitioners who work in this field to exchange on FCGC experience and knowledge in order to maximize their ability.

6.8 provide training programs for facilitators with new FCGC techniques, skills, experience exchange among FCGC's practitioners in order to enhance their knowledge that can be used for juvenile treatment, rehabilitation and development programs' improvements.

7. Model, Plan, System and Patterns of Activity for Juvenile Treatment and Rehabilitation Programs including Victim Restoration.

The Juvenile Justice System Development Office, the Department of Juvenile Observation should set up the plan, system, and patterns of juvenile treatment and

rehabilitation programs and its activities including victim restoration to be used as the standard guidelines for the FCGC facilitators.

8. Standard for FCGC Data Collection that will be systematically used for Follow Up and Evaluation.

The Juvenile Justice System Development Office should identify patterns and materials for collecting all data concerning FCGC because the collected data can be used as a database for follow up and evaluation processes including improvement on FCGC's efficiency.

9. Plans to Promote Greater Public Participations that involve Community, Society and Multi - agencies.

9.1 The Department should specify patterns for community, society and multi - agencies' participation.

9.2 The Department should identify clearly on the participation of community, society and multi - agencies in providing social services, treatment and rehabilitation programs for juvenile offenders as well as victims of crime.

9.3 The Department should sign a memorandum of cooperation between the Department and multi - agencies in providing social services and other assistances to serve the juvenile offender and/or victim needs.

10. Public Relations.

10.1 The Department should regularly provide the public with the information on restorative justice and FCGC toward greater understandings.

10.2 The Department should provide a public relation for the public and concerned agencies with the academic information on the FCGC's outcomes in order to enhance the acceptance and to promote its advantages and successes in juvenile treatment, rehabilitation and juvenile justice system including justice facilitation.